

Stavba domu - svojpomocne či na kľúč?

Zvažujete, či zveriť hrubú stavbu vášho domu firme, alebo si trúfate pustiť sa do nej svojpomocne? Prečítajte si, aké sú výhody a nevýhody oboch možností, prípadne zväzte ich kombináciu.

RÝCHLE RIEŠENIE.

Ako bývať v kvalitnom murovanom nízkoenergetickom dome rýchlo a bez kompromisov? Tak, že si zvolíte program Rýchle riešenie od Ekonomických stavieb a o 5 mesiacov sa môžete tešiť zo základovej dosky, obvodových stien z kvalitného muriva v nízkoenergetickom vyhotovení, vodorovných konštrukcií na báze betónu s vysokým zvukovým útlmom, všetkých inštalácií, kanalizácie a kúrenia vrátane zdroja tepla, omietok, malieb, podláh aj obkladov a dlažieb. (www.ekonomickestavby.sk)

Azda každý, kto má pred sebou projekt rodinného domu zvažoval, ako sa doň nastahovať čo možno najrýchlejšie a „bezbolestne“. Či ušetríť financie a urobiť si väčšinu prác svojpomocne, alebo ušetriť najmä čas a energiu a zveriť práce do rúk odborníkom. Pri rozhodovaní si treba určiť priority a zväziť všetky možné klady a zápory danej možnosti. V každom prípade, základom úspešne postaveného rodinného domu je dobrý projekt, ktorý myslí na veľa detailov. Čím podrobnejší, tým lepšie. Pojem hrubá stavba zahŕňa obvodové aj vnútorné nosné steny, stropy, priečky, strešnú konštrukciu vrátane krytiny, a ak je súčasťou projektu, tak aj komin.

Vo vlastných rukách

Motiváciou na svojpomocnú stavbu domu sú najmä ušetrené financie. Väčšinu prác si urobíte sami s pomocou známych či rodiny, prípadne s malými partiami remeselníkov. Nevýhodou pri svojpomocnom stavaní je, že práce na seba nenadväzujú plynulo, ale s väčšími prestávkami a všetko teda trvá niekoľkonásobne dlhšie. Okrem toho si musíte študovať rôzne pracovné postupy a technológie, zhŕňať povolenia, sledovať ponuky materiálu, ob-

jednávať a nakupovať tovar. Tu treba myslieť na to, že na rozdiel od vás, väčšina stavebných firiem má relatívne veľké zľavy na materiál. Na druhej strane získate množstvo vedomostí a zručností a budete mať istotu, že v dome máte presne to, čo chcete. Ďalšou nevýhodou môže byť to, že časť peňazí pohltia aj niektoré nesprávne urobené práce, ktoré sú nutnou daňou za začiatocnícke chyby. Ten pocit, keď už sa blížite do finále, však určite bude stáť za to.

S odborníkmi

Ak zveríte hrubú stavbu do rúk odborníkom, ušetríte najmä čas, niekedy i nervy, čo však nie je vždy pravidlom. Väčšina firiem si vie služby ohodnotiť veľkou maržou. Dôkladne by ste si mali vybrať realizačnú firmu a zvoliť si aj nezávislý stavebný dozor, ktorý pre vás bude kontrolovať dodržiavanie stavebných noriem, predpisov a použitých materiálov. Dajte si pozor na to, aby to bol skutočne váš človek a nie dvojitý agent, ktorý za úplatok zo strany realizátora nemá problém povedať, že je všetko v poriadku, a to aj vtedy, ak nie je. Najlepšie je vo pred podpísať zmluvu o diele a v prípade možných problémov sa firma nebude môcť tak jednoducho vyvliecť zo zodpovedností za nevydarený výsledok. Pokiaľ si však vyberiete dobre, môžete mať kvalitný výsledok bez starostí. Výhodou je najmä rýchly postup prác. Kvalitná stavebná firma by vám mala poskytnúť nielen bezchybný výsledok podľa vašich predstáv, ale mala by poradiť a pomôcť aj s vybavením viacerých potrebných dokumentov a povolení.

Stredná cesta

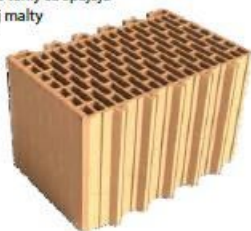
Kombinácia svojpomocných prác s odborníkmi sa osvedčila mnohým ľuďom, ktorí túžili bývať vo vlastnom rodinnom dome za výhodnú cenu. Hrubú stavbu si dajú zrealizovať na kľúč, zvyšok urobia čiastočne svojpomocou, na ďalšie práce si najmú remeselníkov. Tento spôsob drží náklady na uzde a zároveň poskytuje aj veľkú mieru pohodlia. Ak vás láka takýto kompromis, určite si urobte dôkladný prieskum trhu, overte si referencie, pýtajte sa priateľov, známych, surfujte po internete, čítajte diskusie a najmä si dobre vyberte, komu zveríte práce do rúk.

DOM PRE SYNA. Príbeh realizácie tohto domu je dojemný aj zábavný, ale najmä s dobrým koncom. Postavil ho totiž otec domáceho pána. Bol to jeho sen. Prišiel teda z východného Slovenska, priviedol so sebou aj partiu kamarátov – starších pánov – a dva roky strávil stavbou domu pre syna. „Toto stavala partička modelárov – doslova sa vyhrali s každým detailom“, smeje sa architekt Oskar Mészár, spoluautor projektu. „Všetci síce mali so stavaním nejaké skúsenosti, ale neboli to profesionáli. A možno aj vďaka tomu presne dodržiavali technologické postupy a boli veľmi pedantní.“ Majiteľ domu tak má istotu, že všetko je tu urobené so stopercentnou kvalitou. (Foto: Dano Veselský)

RÝCHLO A JEDNODUCHO. Na svojpomocnú výstavbu sú vhodné najmä tradičné murovacie materiály, moderné typy tehál však prinášajú nové postupy aj riešenia detailov. Jednoduché a rýchle riešenie hrubej stavby umožňujú brúsené tehly, napríklad LeierPLAN. Steny sa murujú tak, že tehly sa spájajú tenkou (1 mm) vrstvou murovacej malty alebo penovým lepidlom.

Výhodami tejto technológie sú najmä úspora materiálu, kratší čas murovania bez vytvárania tepelných mostov a menej vlhkosti v stavbe vďaka menšej spotrebe vody. (www.leier.sk)

ŠIKOVNE VYRIEŠENÝ SOKEL. Založenie prvého radu tehál je kľúčové pre celú stavbu, preto je pri svojpomocnej výstavbe dobré využiť v tejto fáze pomoc, ktorú ponúkajú niektorí výrobcovia. Navyše je oblasť sokla, teda styk obvodového muriva so základovou doskou, kritickým miestom z hľadiska tepelnej ochrany najmä u nepodpivničených domov.

Ochladzovanie týchto miest od základov vedie k tepelným stratám a v mnohých prípadoch dokonca k vzniku plesní na vnútornom povrchu steny. Založenie obvodového muriva na prvý rad z tehál Porotherm T Profi je vhodným riešením na odstránenie tohto tepelného mosta vďaka minerálnej vlne, ktorá je zabudovaná priamo do tehál. (www.wienerberger.sk)

DREVO A BETÓN. Pri stavbe nízkoenergetických domov možno využiť aj materiál Durisol. Jeho základom je drevená, smreková alebo jedľová štiepka, pridaním portlandského cementu a vody vzniká štiepkocement – pri tomto výrobnom procese nevznikajú žiadne škodlivé látky. Durisolové tvarovky sa ukladajú na seba nasucho a vytvárajú tzv. stratené debnenie, pričom výplňový betón ich previaže a zároveň zabezpečí statiku celej konštrukcie. Za deň je možné postaviť až jedno podlažie domu. Systém má vynikajúce tepelné a zvukovoizolačné vlastnosti a vďaka masívnemu betónovému jadru dokáže výborne akumulovať teplo. (www.leier.sk)

ZATEPLENIE ZÁKLADOV. Nepodceňujte izoláciu už od základov.

Vhodným riešením aj na izoláciu stien do vlhkých priestorov je vytvorenie strateného debnenia z tepelnej izolácie z tvrdného polystyrénu Austrotherm XPS TOP 30 GK v procese výkopových prác základových konštrukcií. V jednom technologickom postupe zabezpečíte aj debnenie, aj izoláciu základových pásov po obvode domu. Druhou možnosťou, ako zabezpečiť celoplošné zateplenie základových konštrukcií, je použiť pri základovej doske Austrotherm XPS – tepelnoizolačný systém, ktorý slúži na zateplenie základovej dosky zo spodnej strany. Oba systémy majú vysokú odolnosť proti vode a dobré tepelnoizolačné aj ekologické vlastnosti. (www.austrotherm.sk)

VÝBER MATERIÁLU.

Stavebné materiály a systémy určené pre hrubú stavbu sa rôznia aj náročnosťou realizácie. Nie každý materiál je vhodný pre amatérov, ktorí sa chystajú stavať svojpomocne. Starostlivo teda zvážte výber, aby ste si nepridali starosti pre chybné detaily či zle zrealizované postupy, ktoré patria do rúk odborníkom a stavebným firmám. Na trhu je však množstvo materiálov a stavebných systémov, ktoré vám prácu na svojpomocnej stavbe značne uľahčia. Preto študujte, porovnávajte a najmä si správne vyberte.

STAVANIE S LAHKOSŤOU.

Pórobetón patrí medzi materiály, po akých je dobré siahnuť pri svojpomocnej výstavbe. Dobré sa s ním totiž pracuje a jednoducho sa dajú vyriešiť viaceré detaily. K jeho výhodám, ktoré oceníte pri práci, patrí napríklad nízka objemová hmotnosť a ľahké opracovanie. S vhodnými tvárniciami ľahko dosiahnete špičkové tepelnoizolačné parametre. (www.ytong.sk)

VÁPNO A PIESOK. Na obvodové muriivo a rovnako aj na vnútorné nosné aj deliace steny môžete použiť vápennopieskové tehly. Ide o materiál, ktorý má mimoriadnu pevnosť v tlaku a zvukovoizolačné vlastnosti. Spoločnosť KM Beta je jedným zo štyroch autorov prvého cetrifikovaného systému stenových sendvičových konštrukcií Sendwix na našom trhu. S týmto systémom možno dosiahnuť naozaj špičkové tepelnoizolačné parametre, a preto je ideálny na stavbu pasívnych a nízkoenergetických domov. Prácu s ním je však lepšie zveriť do rúk profesionálom. (www.km-beta.sk)

STRATENÁ DEBNENIE. Ucelený stavebný systém Variant-Haus umožňuje postaviť dom s vynikajúcimi tepelnoizolačnými vlastnosťami v rekordne krátkom čase. Ide o systém nenosného strateného debnenia z dutých tvární z tepelnoizolačného materiálu, ktoré sa po vyskladani zalejú betónom a po jeho zatvrdnutí slúžia ako účinná tepelná izolácia. Systémy strateného debnenia majú svoje prednosti, ich realizáciu však treba nechať na stavebnú firmu. (www.polyform.sk)

